

Þjóðminjasafn Íslands
02 902

Ársreikningur 2018

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Skýringar	6

Þjóðminjasafn Íslands
kt. 710269-2389
Suðurgötu 41, 101 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Þjóðminjasafn Íslands er ríkisaðili í A-hluta sem starfar á grundvelli sérлага. Stofnunin er miðstöð þjóðminjavörslu og er einnig ætlað að stunda rannsóknir á menningarsögulegum minjum jafnframt því að miðla þekkingu á menningararfi þjóðarinnar.

Starfsemi stofnunarinnar fellur undir málefnasvið 18 og málaflokk 10 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2018 var ársveltan kr. 1043,9 milljónir og afkoma kr. -73,2 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. -41,6 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 334,2 milljónir.

Það er álit mitt að ársreikningur 2018 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu Þjóðminjasafns Íslands í samræmi við lög um opinber fjármál og lög um ársreikninga.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning þjóðminjasafns Íslands fyrir árið 2018 með undirritun sinni.

Reykjavík, 30. júlí 2019

Staður, dags.

Harður Skulpaunadóttir

Forstöðumaður

Yfirlit um afkomu ársins 2018

	Skýr	2018	2017
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	3	733.300.000	701.611.880
Seld þjónusta	4	201.368.377	240.832.359
Framlög og ýmsar tekjur	5	91.279.903	32.436.496
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	3	17.969.385	18.144.447
Tekjur samtals		1.043.917.665	993.025.182
Gjöld			
Laun og launatengd gjöld	6	528.571.424	471.576.429
Framlög og tilfærslur	7	196.935	4.638.500
Annar rekstrarkostnaður	8	569.862.205	491.232.520
Afskriftir	9	17.969.385	18.144.447
Gjöld samtals		1.116.599.949	985.591.896
Afkoma (tap) fyrir fjármagnsliði		(72.682.284)	7.433.286
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtatekjur, verðbætur og gengishagnaður		34.001	0
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		(546.960)	(260.855)
		(512.959)	(260.855)
Afkoma ársins		(73.195.243)	7.172.431
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárheimildaliðum			
Rekstur		(82.698.308)	11.810.931
Rekstrartilfærslur		9.503.065	(4.638.500)
Fjármagnstilfærslur		0	0
		(73.195.243)	7.172.431

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2018

	Skýr	31.12.2018	31.12.2017
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	10		
Áhöld, tæki og búnaður		96.635.622	60.092.177
Farartæki og vélar		16.687.262	17.213.012
Aðrar eignir		5.315.988	7.674.288
		<u>118.638.872</u>	<u>84.979.477</u>
Fastafjármunir samtals		<u>118.638.872</u>	<u>84.979.477</u>
Veltufjármunir			
Birgðir	11	16.779.146	28.440.699
Viðskiptakröfur		80.871.819	16.798.042
Tengdir aðilar	12	61.527.327	45.140.992
Handbært fé	13	5.342.321	27.699.183
		<u>215.523.613</u>	<u>118.078.916</u>
Veltufjármunir samtals		<u>215.523.613</u>	<u>118.078.916</u>
Eignir samtals		<u>334.162.485</u>	<u>203.058.393</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	14		
Hrein eign		(41.629.136)	31.566.107
		<u>(41.629.136)</u>	<u>31.566.107</u>
Eigið fé samtals		<u>(41.629.136)</u>	<u>31.566.107</u>
Skuldir			
Tengdir aðilar	12	126.850.226	2.205.556
Viðskiptaskuldir	15	118.363.028	38.266.387
Ýmsar skammtímaskuldir	16	45.771.157	46.040.866
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	17	84.807.210	84.979.477
		<u>375.791.621</u>	<u>171.492.286</u>
Skuldir samtals		<u>375.791.621</u>	<u>171.492.286</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>334.162.485</u>	<u>203.058.393</u>
Aðrar upplýsingar	18		

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2018

	Skýr	2018	2017
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		(73.195.243)	7.172.431
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	9	17.969.385	18.144.447
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(17.969.385)	(18.144.447)
		<u>(73.195.243)</u>	<u>7.172.431</u>
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		(115.076.777)	3.483.190
Tengdir aðilar		108.258.335	(18.511.155)
Birgðir		11.661.553	2.386.087
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		79.826.932	6.977.064
		<u>84.670.043</u>	<u>(5.664.814)</u>
		<u>11.474.800</u>	<u>1.507.617</u>
Handbært fé frá rekstri			
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	10	(58.931.662)	(21.788.120)
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna, verk í vinnslu		0	400.000
		<u>(58.931.662)</u>	<u>(21.388.120)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Fjárfestingarframlag		17.500.000	21.388.120
Gjafaframlög til fjárfestinga		7.600.000	0
		<u>25.100.000</u>	<u>21.388.120</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		(22.356.862)	1.507.617
		<u>27.699.183</u>	<u>26.191.566</u>
		<u>5.342.321</u>	<u>27.699.183</u>

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisyfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál, lög um ársreikninga og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs að teknu tilliti til ákvæða í IPSAS 33 um innleiðingu IPSAS (International Public Sector Accounting Standards) auk reglugerðar um framsetningu og innihald ársreikninga nr. 696/1996 eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í góðri reikningsskilavenju, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði IPSAS 33 en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds. Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda. Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggja atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Vaxtatekjur vegna skuldabréfaeignar eru tekjufærðar miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu og vaxtatekjur vegna bankainnstæðna og viðskiptakrafna eru tekjufærðar nema vafi leiki á um innheimtu þeirra.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í ISK á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu skulda og innheimtu krafna er færður í yfirlit um afkomu sem og áfallinn gengismunur á eignir og skuldir í lok ársins.

Skýringar

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Farartæki og vélar	8-15 ár
Aðrar eignir	10 ár/óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söludegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

2. Fjárhagsleg áhættustjórnun

Starfsemi stofnunarinnar hefur í för með sér margvíslega áhættu svo sem mótaðilaáhættu, áhrif breytinga á gengi erlendra gjaldmiðla og vaxtabreytinga. Áhættustjórnun stofnunarinnar beinist að aðgerðum til þess að draga úr þessum áhættuþáttum.

Skýringar

3 Tekjufærsla fjárveitinga

	2018	2017
Fjárveiting ársins	740.800.000	723.000.000
Rekstrarfjárveiting flokkuð sem fjárveiting til fjárfestinga	(7.500.000)	(21.388.120)
Tekjufærsla fjárveitinga	733.300.000	701.611.880
Tekjufærsla frestaðra tekna	17.969.385	18.144.447
	<u>751.269.385</u>	<u>719.756.327</u>

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum	743.100.000	9.700.000	0	752.800.000
Fjáraukalög	(10.000.000)	0	0	(10.000.000)
Launbætur	(2.000.000)	0	0	(2.000.000)
Fjárveiting til rekstrar flokkuð sem fjárfestingafjárveiting	(7.500.000)	0	0	(7.500.000)
Fjárveiting til tekna	723.600.000	9.700.000	0	733.300.000
Ráðstöfun ársins, skv. rekstrarreikningi	(806.298.308)	(196.935)	0	(806.495.243)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	(82.698.308)	9.503.065	0	(73.195.243)

4 Seld vara og þjónusta

	2018	2017
Sérfræðiþjónusta	0	865.741
Ýmsar þjónustutekjur	157.146.762	181.021.824
Vörusala	44.200.365	58.800.294
Veitinga- og gistiþjónusta	21.250	144.500
	<u>201.368.377</u>	<u>240.832.359</u>

5 Framlög og ýmsar tekjur

Leigutekjur	10.130.640	8.746.325
Kostnaðarhlutdeild	2.010.580	1.700.472
Framlög frá öðrum A-hluta stofnunum	9.892.742	10.460.073
Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	68.794.000	8.546.290
Ýmsar tekjur	451.941	2.983.336
	<u>91.279.903</u>	<u>32.436.496</u>

6 Laun og launatengd gjöld

Laun	426.490.708	377.261.351
Orlof, breyting	3.482.646	6.416.367
Launatengd gjöld	96.404.717	85.126.827
Starfsmannakostnaður	2.193.353	2.771.884
	<u>528.571.424</u>	<u>471.576.429</u>

Meðalfjöldi stöðugilda	54,7	52,5
------------------------------	------	------

7 Framlög og tilfærslur

Rekstrartilfærslur	196.935	4.638.500
Fjármagnstilfærslur	0	0
	<u>196.935</u>	<u>4.638.500</u>

Skýringar

	2018	2017
8 Annar rekstrarkostnaður		
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	4.043.483	2.197.895
Byggingarvörur, almennar	1.886.790	1.412.422
Byggingarvörur, aðrar	534.721	423.274
Tæki og búnaður til innréttinga	6.223.587	1.877.409
Ýmis tæki og áhöld	2.624.870	3.699.244
Varahlutir og viðhaldsvörur	664.773	214.134
Orkugjafir	30.798.701	28.300.726
Matvæli	7.566.861	6.523.017
Almennar rekstrarvörur	5.729.611	3.847.322
Vörukaup, almenn	60.073.397	48.495.443
Rannsóknarstofufefni	0	240.492
Kennslu- og föndurvörur	320.520	45.596
Ýmsar sérgreindar vörur	3.019.564	4.607.174
Vörukaup, sérgreind	3.340.084	4.893.262
Fundir, námskeið, risna	2.656.374	2.340.629
Ferðir, uppihald	8.903.504	5.263.894
Akstur	2.917.531	2.919.779
Sérfræðiþjónusta	90.356.890	83.945.129
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	2.290.209	2.153.544
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	25.247.621	15.324.292
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	17.692.108	12.977.181
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	150.064.237	124.924.448
Afnotagjöld	26.924.528	24.468.433
Leigugjöld	169.838.343	156.509.932
Notkun véla og flutningatækja	13.365.466	11.501.482
Verkkaup	108.449.218	88.459.868
Kostnaðarhlutdeild	646.089	552.599
Tryggingar, lögboðnar	1.552.839	1.288.899
Opinber gjöld	699.111	639.752
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	321.475.594	283.420.965
Vörukaup I	7.879.074	9.680.965
Vörukaup II	15.368.266	17.431.350
Vörur til endursölu og birgðabreyting	34.908.893	29.498.402
Annar rekstrarkostnaður samtals	569.862.205	491.232.520
9 Afskriftir		
Áhöld, tæki og búnaður	13.985.453	13.898.475
Farartæki og vélar	2.862.675	2.880.569
Aðrar eignir	1.121.257	1.365.403
	17.969.385	18.144.447

Skýringar

10 Varanlegir rekstrarfjármunir

	31.12.2018	31.12.2018
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:		
Áhöld, tæki og búnaður	96.635.622	60.092.177
Farartæki og vélar	16.687.262	17.213.012
Aðrar eignir	5.315.988	7.674.288
	<u>118.638.872</u>	<u>84.979.477</u>

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2018:

	Áhöld, tæki og búnaður	Farartæki og vélar	Aðrar eignir	Samtals
Staða 1.1.2018	104.515.298	26.483.712	13.928.255	144.927.265
Viðbætur á árinu	54.093.051	4.838.611	0	58.931.662
Endurflokkun við yfirfærslu til 02 902	(10.590.051)	(4.765.106)	(2.179.638)	(17.534.795)
	<u>148.018.298</u>	<u>26.557.217</u>	<u>11.748.617</u>	<u>186.324.132</u>
Afskriftir 1.1.2018	44.423.121	9.270.700	6.253.967	59.947.788
Endurflokkun við yfirfærslu til 02 902	(7.025.898)	(2.263.420)	(942.595)	(10.231.913)
Afskrift ársins	13.985.453	2.862.675	1.121.257	17.969.385
	<u>51.382.676</u>	<u>9.869.955</u>	<u>6.432.629</u>	<u>67.685.260</u>
Staða 31.12.2018	<u>96.635.622</u>	<u>16.687.262</u>	<u>5.315.988</u>	<u>118.638.872</u>

11 Birgðir

Vörubirgðir	16.779.146	28.440.699
	<u>16.779.146</u>	<u>28.440.699</u>

12 Tengdir aðilar

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

	31.12.2018	31.12.2017
<i>Kröfur á tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningur við ríkissjóð	0	4.295.105
Aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs	26.091.349	5.409.909
Áætluð leiðrétting vegna fjárveitinga	35.435.978	35.435.978
	<u>61.527.327</u>	<u>45.140.992</u>
<i>Skuldir við tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningur við ríkissjóð	126.544.380	0
Viðskiptareikningar við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	305.846	2.205.556
	<u>126.850.226</u>	<u>2.205.556</u>

13 Handbært fé

Sjóðir	1.122.679	1.625.992
Tékkareikningar	4.219.642	26.073.191
	<u>5.342.321</u>	<u>27.699.183</u>

Skýringar

	31.12.2018	31.12.2017
14 Eigið fé		
Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum		
Hrein eign		
Jöfnuður 1.1.	31.566.107	(11.042.302)
Niðurfelling vegna orlofsskuldbindingar	0	35.435.978
Afkoma ársins	(73.195.243)	7.172.431
Jöfnuður 31.12.	(41.629.136)	31.566.107

Áætlað framlag á móti orlofsskuldbindingu í stofnefnahagsreikningi, að fjárhæð kr. 35,4 milljónir, var fært yfir eigið fé á árinu 2017 skv. fyrirmælum fjármála- og efnahagsráðuneytisins, sbr. einnig frumvarp til laga um staðfestingu ríkisreiknings fyrir árið 2017

Afkoma ársins hefur verið flutt óskert á hreina eign þar sem reglugerð um yfirfærslur ónotaðra fjárheimilda á grundvelli 2. mgr. 30. gr. LOF liggur ekki fyrir. Leiði tilkoma reglugerða til breytinga á meðferð afkomu mun það verða leiðrétt í ársreikningi fyrir árið 2019.

	31.12.2018	31.12.2017
16 Ýmsar skammtímaskuldir		
Ógreitt orlof	45.334.991	41.852.345
Ógreidd laun	0	3.946.721
Önnur ógreidd gjöld	436.166	241.800
	45.771.157	46.040.866

17 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2018	31.12.2017
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	118.638.872	84.979.477
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga	(33.831.662)	0
	84.807.210	84.979.477

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestingafjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 1.1.2018	84.979.477	0	84.979.477
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	10.000.000	10.000.000
Rekstrarfjárveiting flokkuð sem fjárveiting til fjárfestinga	0	7.500.000	7.500.000
Gjafir til fjárfestinga	0	7.600.000	7.600.000
Bókfært verð endurflokkaðra eigna við yfirfærslu á 02 902	(7.302.882)		(7.302.882)
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	58.931.662	(58.931.662)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(17.969.385)	0	(17.969.385)
	118.638.872	(33.831.662)	84.807.210

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2018 munu kr. 19,3 milljónir koma til tekna á árinu 2019.

Skýringar

18 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Skuldbindandi samningar: Stofnunin hefur gert skuldbindandi samninga um húsnæði, bæði ótímabundna og tímabundinn til loka maí 2036, heildarupphæð 2019 kr. 351,3 milljónir og þjónustusamninga m.a. um rekstur og vörslu hugbúnaðarkerfa, bæði ótímabundna og tímabundna til loka apríl 2021, eða samtals allir rekstrar- og þjónustusamningar 2019 kr. 88,9 milljónir.

Óefnislegar eignir

Vegna ákvæða í lögum um ársreikninga um að óheimilt sé að eignfæra áður gjaldfærðar óefnislegar eignir eru óefnislegar eignir sem stofnað var til fyrir 1.1.2017 ekki færðar til eignar við innleiðingu á LOF.